

SMERNICA 2001/77/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
z 27. januára 2001
o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom
trhu s elektrickou energiou

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 175(1),

so zreteľom na návrh komisie⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁽³⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 Zmluvy⁽⁴⁾,

keďže:

- (1) potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie sa v súčasnosti v spoločenstve nevyužíva v dostatočnom rozsahu. Spoločenstvo uznáva potrebu podporovať obnoviteľné zdroje energie, ako prioritné opatrenie za predpokladu, že ich využívanie prispieva k ochrane životného prostredia a k trvalo udržateľnému rozvoju. Okrem toho môže viesť aj k vytváraniu miestnych pracovných príležitostí, mať kladný vplyv na sociálnu previazanosť, prispievať k bezpečnosti zásobovania a umožňovať rýchlejšie splnenie cieľov z Kyóta. Je preto nevyhnutné zabezpečiť, aby sa tento potenciál v rámci vnútorného trhu s elektrickou energiou využíval lepšie.
- (2) Podpora elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, je hlavnou prioritou spoločenstva, ako je uvedené v Bielej knihe o obnoviteľných zdrojoch energie (ďalej len „Biela kniha“) z dôvodov zabezpečenia a diverzifikácie dodávok energie, ochrany životného prostredia a sociálnej a hospodárskej previazanosti. To potvrdila aj rada vo svojej rezolúcii z 8. júna 1998 o obnoviteľných zdrojoch energie⁽⁵⁾ a Európsky parlament vo svojej rezolúcii o Bielej knihe⁽⁶⁾.
- (3) Rastúce využívanie elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, predstavuje dôležitú súčasť balíka opatrení, ktorý je potrebný na splnenie Kyotského protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a politického balíčka na splnenie ďalších záväzkov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 311, 31. 10. 2000, s. 320 a Ú. v. ES C 154, 29. 5. 2001, s. 89.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 367, 20. 12. 2000, s. 5.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 22, 24. 1. 2001, s. 27.

⁽⁴⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 16. novembra 2000 (Ú. v. ES C 223, 8. 8. 2001, s. 294), spoločné stanovisko rady z 23. marca 2001 (Ú. v. ES C 142, 15. 5. 2001, s. 5) a rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 4. júla 2001 (zatiaľ v Úradnom vestníku neuvverejnené). Rozhodnutie rady z 7. septembra 2001.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 198, 24. 6. 1998, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES C 210, 6. 7. 1998, s. 215.

- (4) Rada vo svojich záveroch z 11. mája 1999 a Európsky parlament vo svojej rezolúcii zo 17. júna 1998 o elektrickej energii z obnoviteľných zdrojov energie⁽⁷⁾ vyzvali komisiu, aby predložila konkrétny návrh rámca spoločenstva o prístupe k elektrickej energii vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu. Okrem toho, Európsky parlament vo svojej rezolúcii z 30. marca 2000 o elektrickej energii z obnoviteľných zdrojov energie a o vnútornom trhu s elektrickou energiou⁽⁸⁾ zdôraznil, že na dosiahnutie výsledkov a splnenie cieľov spoločenstva sú nevyhnutné záväzné a ambiciózne ciele týkajúce sa obnoviteľnej energie na národnej úrovni.
- (5) Na zabezpečenie zvyšujúceho sa prenikania elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, na trh zo strednodobého hľadiska, by sa malo od všetkých členských štátov vyžadovať, aby si stanovili národné indikatívne ciele pre spotrebu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie.
- (6) Tieto národné indikatívne ciele by mali byť v súlade so všetkými národnými záväzkami, prijatými ako súčasť záväzkov v súvislosti so zmenou klímy, ktoré spoločenstvo prijalo na základe Kyotského protokolu.
- (7) Komisia by mala posúdiť, aký pokrok dosiahli členské štáty pri plnení svojich národných indikatívnych cieľov a nakoľko sú národné indikatívne ciele v súlade s celkovým indikatívnym cieľom, ktorý je 12 % z hrubej domácej spotreby energie do roku 2010, berúc do úvahy, že indikatívny cieľ Bielej knihy, ktorý je 12 % pre spoločenstvo ako celok do roku 2010, poskytuje užitočné usmernenie pre zvýšené úsilie na úrovni spoločenstva, ako aj v členských štátoch, majúc na pamäti potrebu odrážať rôzne národné okolnosti. Ak by to bolo nevyhnutné pre dosahovanie cieľov, komisia by mala predložiť Európskemu parlamentu a rade návrhy, ktoré by mohli obsahovať povinné ciele.
- (8) Ak členské štáty využívajú odpad ako zdroj energie, musia splňať súčasne právne predpisy spoločenstva o odpadovom hospodárstve. Uplatňovanie tejto smernice nemá vplyv na definície uvedené v prílohe 2a a 2b smernice rady 75/442/EEC z 15. júla 1975 o odpadoch⁽⁹⁾. Podpora obnoviteľných zdrojov energie by mala byť v súlade s ostatnými cieľmi spoločenstva, mala by najmä rešpektovať hierarchiu nakladania s odpadom. Preto by sa, v rámci budúceho systému podpory obnoviteľných zdrojov energie, nemalo podporovať spaľovanie netriedeného komunálneho odpadu, ak by táto podpora bola v rozpore s touto hierarchiou.
- (9) Definícia biomasy, ktorá sa používa v tejto smernici, platí bez toho, aby bolo dotknuté používanie odlišnej definície v národnej legislatíve na iné účely, ako sú účely uvedené v tejto smernici.
- (10) Táto smernica od členských štátov nevyžaduje, aby uznávali nákup záruky pôvodu od ostatných členských štátov alebo odpovedajúci nákup elektrickej energie, ako príspevku k splneniu kvót národnej povinnosti. Na uľahčenie obchodu s elektrickou energiou vyrábanou z obnoviteľných zdrojov energie a na zvýšenie transparentnosti možnosti

⁽⁷⁾ Ú. v. ES C 210, 6. 7. 1998, s. 143.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES C 378, 29. 12. 2000, s. 89.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 194, 25. 7. 1975, s. 39. Smernica naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím komisie 96/350/ES (Ú. v. ES L 135, 6. 6. 1996, s. 32).

výberu spotrebiteľa medzi elektrickou energiou vyrábanou z neobnoviteľných zdrojov a elektrickou energiou z obnoviteľných zdrojov energie, je však nevyhnutná záruka pôvodu takejto elektrickej energie. Systémy záruk pôvodu, samy o sebe, neznamenajú právo na využívanie národných mechanizmov podpory zavedených v rôznych členských štátoch. Je dôležité, aby sa na všetky formy elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vzťahovali takéto záruky pôvodu.

- (11) Je dôležité jasne odlišovať záruky pôvodu od výmenných zelených certifikátov.
- (12) Potreba podpory z verejných prostriedkov v prospech obnoviteľných zdrojov energie sa jasne uznáva v usmerneniach spoločenstva pre štátnu pomoc na ochranu životného prostredia⁽¹⁰⁾, ktoré okrem iného, berú do úvahy potrebu internalizovať externé náklady na výrobu elektrickej energie. Na takúto podporu z verejných prostriedkov sa však aj naďalej uplatňujú pravidlá Zmluvy, najmä jej články 87 a 88.
- (13) Je potrebné vytvoriť legislatívny rámec pre trh s obnoviteľnými zdrojmi energie.
- (14) Členské štáty využívajú na národnej úrovni rôzne mechanizmy na podporu obnoviteľných zdrojov energie, vrátane zelených certifikátov, investičnej pomoci, oslobodení od dane alebo znížení dane, vrátenie daní a programy priamej podpory cien. Jedným z dôležitých prostriedkov na dosiahnutie cieľa tejto smernice je zabezpečiť riadne fungovanie týchto mechanizmov, až kým sa nezačne uplatňovať rámec spoločenstva, s cieľom udržať dôveru investorov.
- (15) Je príliš zavčasu rozhodnúť o rámci pre celé spoločenstvo pre podporné programy, vzhľadom na obmedzené skúsenosti s národnými schémami a súčasným, relatívne nízkym, podielom cenovo podporovanej elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v spoločenstve.
- (16) Je však nevyhnutné prispôbiť, po dostatočne dlhom prechodnom období, programy podpory rozvoja vnútorného trhu s elektrickou energiou. Preto by bolo vhodné, aby komisia monitorovala situáciu a predložila správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní národných programov. Komisia by mala v prípade potreby vypracovať návrh rámca spoločenstva v zmysle záverov správy, so zreteľom na podporné programy elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie. Tento návrh by mal prispieť k dosiahnutiu národných indikatívnych cieľov, byť v súlade s princípmi vnútorného trhu s elektrickou energiou a brať do úvahy vlastnosti rôznych obnoviteľných zdrojov energie súčasne s rôznymi technológiami a zemepisnými rozdielmi. Tento rámec by mal taktiež podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie efektívnym spôsobom a byť, podľa možnosti, jednoduchý a zároveň účinný, najmä čo sa týka nákladov a mal by zahŕňať dostatočne dlhé, minimálne sedemročné prechodné obdobia, udržať dôveru investorov a predchádzať uviaznutým nákladom. Tento rámec by umožnil, aby elektrická energia z obnoviteľných zdrojov energie konkurovala elektrickej energii vyrábanej z neobnoviteľných zdrojov energie a obmedzil náklady pre spotrebiteľa, zatiaľ čo zo strednodobého hľadiska, by mal znížiť potrebu podpory z verejných prostriedkov.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. ES C 37, 3. 2. 2001, s. 3.

- (17) Zvýšené prenikanie elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, na trh umožní úspory z výroby vo veľkom a tým aj zníženie nákladov.
- (18) Je dôležité využiť moc trhových síl a vnútorného trhu a zabezpečiť, aby elektrická energia vyrábaná z obnoviteľných zdrojov energie bola konkurencieschopná a atraktívna pre občanov Európy.
- (19) Pri podpore rozvoja trhu s obnoviteľnými zdrojmi energie je nevyhnutné brať do úvahy pozitívny dopad na možnosti regionálneho a miestneho rozvoja, perspektívy vývozu, sociálnu previazanosť a možnosti zamestnanosti, najmä čo sa týka malých a stredných podnikov, ako aj nezávislých výrobcov elektrickej energie.
- (20) Osobitná štruktúra obnoviteľných zdrojov energie by sa mala brať do úvahy, najmä pri prehodnocovaní administratívnych postupov na získavanie povolení na výstavbu zariadení vyrábajúcich elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov energie.
- (21) Za určitých okolností nie je možné zabezpečiť úplný prenos a distribúciu elektrickej energie, ktorá sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie, bez toho, aby to ovplyvnilo spoľahlivosť a bezpečnosť rozvodnej siete a záruky preto môžu v tomto kontexte zahŕňať aj finančné náhrady.
- (22) Náklady pripojenia nových výrobcov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie by mali byť objektívne, transparentné a nediskriminačné a náležitá pozornosť by sa mala venovať prínosu generátorov zapojených priamo do siete.
- (23) Pretože všeobecné ciele navrhovanej činnosti členské štáty nemôžu v dostatočnej miere dosiahnuť samy a z dôvodu úspor z výroby vo veľkom a účinkov tejto činnosti je možné ich dosiahnuť lepšie na úrovni spoločenstva, spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity, ktorý je uvedený v článku 5 Zmluvy. Ich podrobná implementácia sa však ponechá na členské štáty, čo každému členskému štátu umožní, aby si zvolil režim, ktorý najlepšie zodpovedá jeho konkrétnej situácii. V súlade s princípom proporcionality, ktorý je uvedený v tomto článku, táto smernica nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Účel

Účelom tejto smernice je podporovať zvyšovanie príspevku obnoviteľných zdrojov energie k výrobe elektrickej energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou a vytvoriť tak základ pre budúci rámec spoločenstva.

Článok 2

Definície

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto definície:

- (a) „*obnoviteľné zdroje energie*“ znamenajú obnoviteľné nefosílné zdroje energie (veternú, solárnu, geotermálnu energiu, energiu vln a príboja, vodnú energiu, energiu z biomasy, zo skládkových plynov, z plynov z čistiarní odpadových vôd a z bioplynov);
- (b) „*biomasa*“ znamená biologicky rozložiteľné frakcie výrobkov, odpadu a zvyškov z poľnohospodárstva (vrátane rastlinných a živočíšnych látok), lesníctva a príbuzných odvetví, ako aj biologicky rozložiteľné frakcie priemyselného a komunálneho odpadu;
- (c) „*elektrická energia vyrábaná z obnoviteľných zdrojov energie*“ znamená elektrickú energiu vyrábanú zariadeniami, ktoré využívajú len obnoviteľné zdroje energie, ako aj časť elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v hybridných zariadeniach, ktoré využívajú aj konvenčné zdroje energie vrátane obnoviteľnej elektrickej energie, ktorá sa používa v plniacich skladovacích systémoch, s výnimkou elektrickej energie, ktorá sa vyrába ako výsledok takýchto skladovacích systémov;
- (d) „*spotreba elektrickej energie*“ znamená národnú výrobu elektrickej energie, vrátane vlastnej výroby, plus dovoz, mínus vývoz (hrubá národná spotreba elektrickej energie).

Okrem toho platia definície v smernici 96/92/ES Európskeho parlamentu a rady z 19. decembra 1996, ktorá sa týka spoločných pravidiel pre vnútorný trh s elektrickou energiou⁽¹⁾.

Článok 3

Národné indikatívne ciele

1. Členské štáty podniknú primerané kroky na nabádanie k vyššej spotrebe elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi, ktoré sú uvedené v odseku 2. Tieto kroky musia byť primerané cieľom, ktoré sa majú dosiahnuť.

2. Najneskôr do 27. októbra 2002, a potom každých päť rokov, členské štáty prijímú a uverejnia správu určujúcu indikatívne ciele pre budúcu spotrebu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vyjadrené ako percento spotreby elektrickej energie na nasledujúcich 10 rokov. Správa taktiež uvedie opatrenia prijaté alebo plánované na národnej úrovni na dosiahnutie národných indikatívnych cieľov. Na určenie týchto cieľov do roku 2010 členské štáty:

- zoberú do úvahy referenčné hodnoty uvedené v prílohe,
- zabezpečia, aby tieto ciele boli v súlade s národnými záväzkami prijatými v súvislosti so záväzkami týkajúcimi sa zmeny klímy, ktoré spoločenstvo prijalo na základe Kyotského protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

3. Členské štáty uverejnia po prvýkrát, najneskôr do 27. októbra 2003, a potom každé dva roky správu, ktorá obsahuje analýzu pokroku dosiahnutého pri plnení národných indikatívnych cieľov, berúc do úvahy najmä klimatické faktory, ktoré by mohli ovplyvniť

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 27, 30. 1. 1997, s. 20.

dosahovanie týchto cieľov a ktorá naznačí, v akom rozsahu sú prijaté opatrenia v súlade s národným záväzkom týkajúcim sa zmeny klímy.

4. Na základe správ členských štátov uvedených v odsekoch 2 a 3 komisia posúdi:

- aký pokrok členské štáty dosiahli pri plnení národných indikatívnych cieľov,
- nakoľko sú národné indikatívne ciele v súlade s globálnym indikatívnym cieľom, ktorý je 12 % hrubej národnej spotreby energie do roku 2010 a najmä s 22,1 % indikatívnym podielom elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe elektrickej energie v spoločenstve do roku 2010.

Komisia uverejní svoje závery v správe po prvýkrát najneskôr do 27. októbra 2004 a potom každé dva roky. Táto správa sa v prípade potreby doplní návrhmi pre Európsky parlament a radu.

Ak správa uvedená v druhom pododseku dospeje k záveru, že národné indikatívne ciele by mohli byť nekonzistentné z dôvodu ich neopodstatnenosti a/alebo, že sa netýkajú nových vedeckých dôkazov, s globálnym indikatívnym cieľom, tieto návrhy sa musia týkať národných indikatívnych cieľov, vrátane možných povinných cieľov v primeranej podobe.

Článok 4

Podporné programy

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 87 a 88 Zmluvy, komisia vyhodnotí uplatňovanie mechanizmov, ktoré sa používajú v členských štátoch a podľa ktorých výrobca elektrickej energie, na základe predpisov vydaných verejnými orgánmi, dostáva priamu alebo nepriamu podporu, ktorá by mohla mať za následok obmedzovanie trhu, ak tieto prispievajú k cieľom stanoveným v článkoch 6 a 174 Zmluvy.

2. Najneskôr do 27. októbra 2005 komisia predloží riadne zdokumentovanú správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní a koexistencii rôznych mechanizmov uvedených v odseku 1. Táto správa posúdi úspech, vrátane efektívnosti vynakladania nákladov, systémov podpory uvedených v odseku 1, dosiahnutý pri podpore spotreby elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi uvedeným v článku 3(2). Túto správu, v prípade potreby, doplní o návrh rámca spoločenstva so zreteľom na podporné programy pre elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie.

Akýkoľvek návrh rámca by mal:

- (a) prispieť k dosiahnutiu národných indikatívnych cieľov;
- (b) byť v súlade so zásadami vnútorného trhu s elektrickou energiou;
- (c) brať do úvahy charakteristiky rôznych obnoviteľných zdrojov energie spolu s rôznymi technológiami a zemepisnými rozdielmi;

- (d) podporovať efektívne využívanie obnoviteľných zdrojov energie, byť jednoduchý a zároveň podľa možnosti čo najúčinnejší, najmä čo sa týka nákladov;
- (e) obsahovať dostatočne dlhé, minimálne sedemročné prechodné obdobia pre národné systémy podpory a udržať dôveru investorov.

Článok 5

Záruka pôvodu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie

1. Najneskôr do 27. októbra 2003 členské štáty zabezpečia, aby bolo možné zaručiť pôvod elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, v zmysle tejto smernice, podľa objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií stanovených každým členským štátom. Zabezpečia, že záruka o pôvode sa vystaví na základe žiadosti.
2. Členské štáty môžu určiť jeden alebo viac kompetentných orgánov nezávislých od výrobných a distribučných činností, ktoré by vykonávali dohľad na vydávaním záruk pôvodu.
3. Záruka pôvodu musí:
 - špecifikovať zdroj energie, z ktorého bola elektrická energia vyrobená, špecifikovať dátumy a miesta výroby a v prípade vodných elektrární uviesť výkon;
 - slúžiť výrobcovi elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, aby mohli preukázať, že elektrická energia, ktorú predávajú sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie v zmysle tejto smernice.
4. Takéto záruky pôvodu, vydané podľa odseku 2, by mali členské štáty navzájom uznávať výhradne ako dôkaz prvkov uvedených v odseku 3. Akékoľvek odmietnutie uznať záruku pôvodu ako takýto dôkaz, najmä z dôvodov súvisiacich s predchádzaním podvodom, musí vychádzať z objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií. V prípade odmietnutia uznať záruku pôvodu, komisia môže donútiť stranu, ktorá odmietla uznať záruku, aby ju uznala, najmä s ohľadom na objektívne, transparentné a nediskriminačné kritéria, z ktorých takéto uznanie vychádza.
5. Členské štáty alebo príslušné orgány zavedú primerané mechanizmy na zabezpečenie toho, aby boli záruky pôvodu presné a spoľahlivé a v správe uvedenej v odseku 3(3) uvedú opatrenia prijaté na zabezpečenie spoľahlivosti systému záruk.
6. Po konzultáciách s členskými štátmi komisia v správe, uvedenej v odseku 8, zväží spôsob a metódy, ktoré by mohli členské štáty používať pri zaručovaní pôvodu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie. Komisia v prípade potreby navrhne Európskemu parlamentu a rade, aby v tejto súvislosti prijali spoločné pravidlá.

Článok 6

Administratívne postupy

1. Členské štáty, alebo kompetentné orgány určené členskými štátmi, vyhodnotia existujúce právne predpisy a regulačný rámec týkajúci sa autorizačných postupov alebo ostatných

postupov ustanovených v článku 4 smernice 96/92/ES, ktoré sú uplatniteľné na zariadenia, ktoré vyrábajú elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov energie s cieľom:

- odstraňovať regulačné a neregulačné prekážky zvyšovania výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie,
- usmerňovať a urýchľovať postupy na príslušnej administratívnej úrovni, a
- zabezpečiť, aby boli pravidlá objektívne, transparentné a nediskriminačné a brať v plnej miere do úvahy osobitosti rôznych technológií obnoviteľných zdrojov energie.

2. Najneskôr do 27. októbra 2003 členské štáty uverejnia správu o hodnotení, uvedenom v odseku 1, s uvedením podniknutých krokov, kde to prichádza do úvahy. Účelom tejto správy je naznačiť, kde to prichádza do úvahy v kontexte národnej legislatívy, štádium dosiahnuté konkrétne pri:

koordinácii medzi rôznymi administratívnymi orgánmi čo s týka lehôt, prijímania a vybavovania žiadostí o autorizácie,

- vypracovávaní možných usmernení pre činnosti uvedené v odseku 1 a realizovateľnosti rýchlych plánovacích postupov pre výrobcov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie a
- určení orgánov, ktoré budú vystupovať ako sprostredkovatelia v sporoch medzi orgánmi zodpovednými za vydávanie autorizácií a žiadateľmi o autorizácie.

3. V správe uvedenej v článku 8 a na základe správ členských štátov uvedených v odseku 2 tohto článku, komisia posúdi najlepšie praxe na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1.

Článok 7

Záležitosti týkajúce sa rozvodnej siete

1. Bez dopadu na udržanie spoľahlivosti a bezpečnosti rozvodnej siete a prenosovej sústavy, členské štáty prijmú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby operátori prenosovej sústavy a prevádzkovatelia rozvodnej siete garantovali na svojom území prenos a distribúciu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie. Tieto môžu taktiež poskytovať prednostný prístup elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie do rozvodnej siete. Pri riadení zariadení vyrábajúcich elektrickú energiu, musia prevádzkovatelia prenosových sústav uprednostňovať zariadenia, ktoré vyrábajú elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov energie, pokiaľ to prevádzka národnej elektrizačnej sústavy povoľuje.

2. Členské štáty zavedú právny rámec alebo požiadajú operátorov prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľov rozvodných sietí, aby vypracovali a uverejnili svoje štandardné pravidlá týkajúce sa znášania nákladov na technické úpravy, ako sú napríklad napojenia do rozvodovej siete a posilnenie rozvodovej siete, ktoré sú potrebné na pripojenie nových výrobcov dodávajúcich elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie do navzájom prepojenej rozvodovej siete.

Tieto pravidlá majú vychádzať z objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií, berúc do úvahy všetky náklady a prínosy spojené s pripojením týchto výrobcov do rozvodnej siete. Pravidlá môžu obsahovať rôzne druhy pripojenia.

3. Členské štáty môžu, kde to prichádza do úvahy, požadovať od operátorov prenosových sústav, aby úplne alebo čiastočne znášali náklady uvedené v odseku 2.

4. Od operátorov prenosových sústav a prevádzkovateľov rozvodných sietí sa vyžaduje, aby každému novému výrobcovi, ktorý chce byť zapojený do rozvodnej siete, poskytl úplné a podrobné odhady nákladov súvisiace s pripojením. Členské štáty môžu povoliť výrobcom elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, ktorí chcú byť pripojení do rozvodnej siete, aby vypísali výberové konanie na práce súvisiace s pripojením.

5. Členské štáty zavedú právny rámec alebo požiadajú operátorov prenosových sústav a prevádzkovateľov rozvodných sústav, aby vypracovali a uverejnili svoje štandardné pravidlá týkajúce sa rozdelenia nákladov na systémové inštalácie, ako sú napríklad prípojky a zosilňovače rozvodnej siete, medzi všetkých výrobcov, ktorí ich budú môcť využívať.

Toto rozdelenie nákladov by malo byť posilnené mechanizmom založeným na objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritériách, berúc do úvahy prínosy, ktoré z týchto pripojení budú mať pôvodne a následne pripojení výrobcovia, ako aj operátori prenosových sústav a prevádzkovatelia rozvodných sietí.

6. Členské štáty zabezpečia, aby účtovanie poplatkov za prenos a distribúciu nediskriminoval elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov energie, najmä vrátane elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá sa vyrába v okrajových regiónoch, ako sú napríklad ostrovné regióny alebo regióny s nízkou hustotou obyvateľstva.

Kde to prichádza do úvahy, členské štáty zavedú právny rámec alebo požiadajú operátorov prenosových sústav a prevádzkovateľov rozvodných sietí, aby zabezpečili, že poplatky, účtované za prenos a distribúciu elektrickej energie zo zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie, odrážali realizovateľné, vynaložené prostriedky z pripojenia takéhoto zariadenia do siete. Takéto vynaložené prostriedky by mali vyplývať z priameho používania nízkonapäťovej rozvodnej siete.

7. V správe uvedenej v článku 6(2) členské štáty taktiež zväžia opatrenia, ktoré je potrebné prijať na uľahčenie prístupu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie do rozvodnej siete a prenosovej sústavy. Táto správa, okrem iného, taktiež preskúma realizovateľnosť zavedenia dvojsadzového merania.

Článok 8

Súhrnná správa

Na základe správ, ktoré vypracujú členské štáty podľa článku 3(3) a článku 6(2), komisia predloží Európskemu parlamentu a rade najneskôr do 31. decembra 2005 a potom každých päť rokov súhrnnú správu o implementácii tejto smernice.

Táto správa:

- posúdi pokrok dosiahnutý pri odrážaní externých nákladov na elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie a dopad na podporu z verejných prostriedkov poskytovaných na výrobu elektrickej energie,
- zohľadní možnosť splnenia národných indikatívnych cieľov uvedených v článku 3(2) členskými štátmi, ako aj globálneho indikatívneho cieľa uvedeného v článku 3(4) a existenciu diskriminácie medzi rôznymi zdrojmi energie.

Kde to prichádza do úvahy, komisia predloží, spolu so správou, aj ďalšie návrhy pre Európsky parlament a radu.

Článok 9

Transpozícia

Najneskôr do 27. októbra 2003 uvedú členské štáty do platnosti zákony, predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Okamžite o nich musia informovať komisiu.

Keď členské štáty prijímú takéto opatrenia, tieto musia obsahovať odkaz na túto smernicu alebo sa takýmto odkazom doplnenia pri príležitosti ich oficiálneho uverejnenia. Spôsoby uvádzania takýchto odkazov ustanovia členské štáty.

Článok 10

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 11

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 27. septembra 2001

Za Európsky parlament
predseda
N. FONTAINE

Za radu
predseda
C. PICQUÉ

PRÍLOHA

Referenčné hodnoty pre národné indikatívne ciele členských štátov pre príspevky elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie k hrubej spotrebe elektrickej energie do roku 2010 (*)

Táto príloha uvádza referenčné hodnoty pre stanovovanie národných indikatívnych cieľov pre elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie („RES-E“), ktoré sú uvedené v článku 3(2):

	RES-E TWh 1997 (**)	RES-E % 1997 (***)	RES-E % 2010 (****)
Belgicko	0,86	1,1	6,0
Dánsko	3,21	8,7	29,0
Nemecko	24,91	4,5	12,5
Grécko	3,94	8,6	20,1
Španielsko	37,15	19,9	29,4
Francúzsko	66,00	15,0	21,0
Írsko	0,84	3,6	13,2
Taliansko	46,46	16,0	25,0 ⁽¹⁾
Luxembursko	0,14	2,1	5,7 ⁽²⁾
Holandsko	3,45	3,5	9,0
Rakúsko	39,05	70,0	78,1 ⁽³⁾
Portugalsko	14,30	38,5	39,0 ⁽⁴⁾
Fínsko	19,03	24,7	31,5 ⁽⁵⁾
Švédsko	72,03	49,1	60,0 ⁽⁶⁾
Veľká Británia	7,04	1,7	10,0
Spoločenstvo	338,41	13,9 %	22 % (****)

(*) Pri zohľadňovaní referenčných hodnôt uvedených v tejto prílohe, členské štáty vychádzajú nevyhnutne z predpokladu, že usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia umožňujú existenciu národných podporných programov na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie.

(**) Údaje sa týkajú národnej výroby RES-E v roku 1997.

(***) Percentuálne príspevky RES-E v roku 1997 a 2010 vychádzajú z národnej výroby RES-E vydelenej hrubou národnou spotrebou elektrickej energie. V prípade vnútorného trhu s RES-E (s uznávanou certifikáciou alebo zaregistrovaným pôvodom) výpočet týchto percent ovplyvní údaje za rok 2010 pre jednotlivé členské štáty, ale nie pre spoločenstvo ako celok.

(****) Zaokrúhlené údaje vyplývajúce z vyššie uvedených referenčných hodnôt.

(¹) Taliansko tvrdí, že 22 % je reálnou hodnotou za predpokladu, že v roku 2010 bude hrubá národná spotreba elektrickej energie 340 TWh. Pri zohľadňovaní referenčných hodnôt uvedených v tejto prílohe, Taliansko predpokladalo, že v roku 2010 hrubá národná produkcia elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie dosiahne až 76 TWh. Tento údaj zahŕňa príspevok z frakcií komunálneho a priemyselného odpadu, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné, použité v súlade s právnymi predpismi spoločenstva o odpadovom hospodárstve.

V tejto súvislosti schopnosť dosiahnuť indikatívny cieľ, uvedený v tejto prílohe, závisí okrem iného od skutočnej úrovne národného dopytu po elektrickej energii v roku 2010.

(²) Berúc do úvahy indikatívne referenčné hodnoty, uvedené v tejto prílohe, Luxembursko je toho názoru, že cieľ stanovený pre rok 2010 je možné dosiahnuť, len ak:

- celková spotreba elektrickej energie v roku 2010 neprekročí spotrebu v roku 1997,
- elektrická energia vyrábaná z veternej energie sa môže vynásobiť faktorom 15,
- elektrická energia vyrábaná z bioplynov sa môže vynásobiť faktorom 208,
- elektrická energia, ktorá sa vyrába v jedinej spaľovni komunálneho odpadu v Luxemburgu, ktorá v roku 1997 predstavovala polovicu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, sa môže zobrať do úvahy v plnom rozsahu
- elektrická energia vyrábaná fotoelektricky sa môže zvýšiť na 80 GWh a

pokiaľ bude možné dosiahnuť vyššie uvedené body z technického hľadiska v čase, ktorý je na to k dispozícii.

Ak nebude dostatok prírodných zdrojov, je ďalšie zvýšenie elektrickej energie vyrábanej vodnými elektrárnami vylúčené.

- (³) *Rakúsko* tvrdí, že 78,1 % je reálnou hodnotou za predpokladu, že v roku 2010 bude hrubá národná spotreba elektrickej energie 56,1 TWh. Kvôli skutočnosti, že výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie veľmi závisí od vodnej energie a tým od ročných zrážok, údaje za rok 1997 a 2010 by sa mali vypočítat' za pomoci dlhodobého modelu vychádzajúceho z hydrologických a klimatických zmien.
- (⁴) *Portugalsko*, po zohľadňovaní referenčných hodnôt uvedených v tejto prílohe, tvrdí, že na udržanie podielu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie za rok 1997, ako indikatívneho cieľa pre rok 2010, sa predpokladalo, že:
- bude možné pokračovať v národnom pláne výroby elektrickej energie budovaním nových výkonov vyšších ako 10 MW,
 - ostatný inštalovaný výkon z obnoviteľných zdrojov energie, ktorý je možné dosiahnuť len za poskytnutia štátnej pomoci, zvýši v ročnej miere osemkrát v porovnaní s výkonom, ktorý je k dispozícii v poslednom čase.

Tieto predpoklady naznačujú, že nový výkon pre výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, okrem veľkých vodných elektrární, sa zvýši dvakrát v porovnaní so zvýšením hrubej národnej spotreby elektrickej energie.

- (⁵) Vo *fínskom* akčnom pláne obnoviteľných zdrojov energie sú ciele stanovené pre objem obnoviteľných zdrojov energie použité v roku 2010.

Tieto ciele boli stanovené na základe rozsiahlych základných štúdií. Akčný plán schválila vláda v októbri 1999.

Podľa fínskeho akčného plánu by do roku 2010 mal byť podiel elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie 31 %. Tento indikatívny cieľ je veľmi ambiciózný a jeho realizácia si vo Fínsku vyžiada rozsiahle podporné opatrenia.

- (⁶) *Berúc* do úvahy indikatívne hodnoty uvedené v tejto prílohe, *Švédsko* poznamenáva, že možnosť dosiahnutia tohto cieľa veľmi závisí od klimatických faktorov, ktoré značne ovplyvňujú úroveň výroby elektrickej energie vo vodných elektrárnach, najmä od výkyvov v množstve zrážok, rozloženia zrážok v priebehu roka a prítoku. Množstvo elektrickej energie z vodných elektrární sa môže značne meniť. Počas extrémne suchých rokov môže výroba dosahovať 51 TWh, zatiaľ čo v mokrých rokoch by mohla dosiahnuť až 78 TWh. Údaj za rok 1997 by sa preto mal vypočítat' za pomoci dlhodobého modelu vychádzajúceho z vedeckých poznatkov o hydrologických a klimatických zmenách.

Je to všeobecne používaná metóda v krajinách s významným podielom výroby elektrickej energie vo vodných elektrárnach, ktorá využíva štatistiky o prítoku pokrývajúce časové obdobie 30 až 60 rokov. Preto podľa švédskej metodiky a na základe podmienok za obdobie 1950-1999, korigujúcich rozdiely v celkovej kapacite vodných elektrární a prítokom za uvedené roky, predstavuje priemerná výroba elektrickej energie vo vodných elektrárnach 64 TWh, čo odpovedá údaju za rok 1997 vo výške 46 % a v tejto súvislosti Švédsko považuje za realistickejší údaj pre rok 2010 hodnotu 52 %.

Okrem toho, schopnosť Švédska dosiahnuť cieľ je obmedzený skutočnosťou, že ostatné nevyužívané rieky sú zákonom chránené.

Navyše, schopnosť Švédska dosiahnuť cieľ silne závisí od:

- expanzie kombinovanej výroby tepla a energie v závislosti od hustoty obyvateľstva, dopytu po teple a od vývoja technológií, najmä skvapalňovania čierneho lúhu, a
 - povolenia pre veterné elektrárne v súlade s národnými zákonmi, od ich prijatia verejnosťou, od rozvoja technológií a od rozširovania sietí.
-